

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
Інститут гуманітарної підготовки та державного управління
Кафедра публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

ІГПДУ

Дзвінчук Д.І.

«31 серпня 2020 р.

Дисципліна: ОСНОВИ СУСПІЛЬСТВОЗНАВСТВА

РОБОЧА ПРОГРАМА

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітньо-професійна програма: «Публічне управління та адміністрування»

Вид дисципліни: обов'язкова

Робоча програма дисципліни «Основи суспільствознавства» для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття рівня бакалавра за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Розробники:

Професор кафедри ПУА,
доктор філософських наук

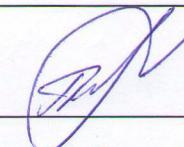
Дзвінчук Д.І.

Професор кафедри ПУА,
доктор політичних наук

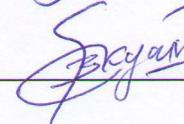
Дерев'янко С.М.

Доцент кафедри ПУА
кандидат філософських наук

П'ятківський Р.О.

Доцент кафедри ПУА,
кандидат психологічних наук

Кушнірюк В.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування

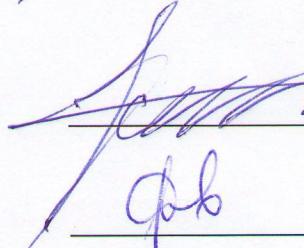
Протокол від «28» серпня 2020 року № 1.

Петренко В.П.

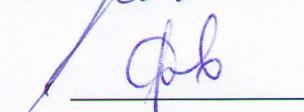
Узгоджено:

В.о. завідувача випускової кафедри
публічного управління та адміністрування

Петренко В.П.

Гарант ОПП

Орлів М.С.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «Основи суспільствознавства» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр 1		Семестр 2	
	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН	ДФН	ЗФН
Кількість кредитів ECTS	6,5	6,5	3	3	3,5	3,5
Кількість модулів	4	4	2	2	2	2
Загальний обсяг часу, год.	195	195	90	90	105	105
Аудиторні заняття, год., у т.ч.:	108	18	45	8	63	10
лекційні заняття	54	8	27	4	27	4
семінарські заняття						
практичні заняття	54	10	18	4	36	6
лабораторні заняття						
Самостійна робота, год., у т.ч.:	87	177	45	82	42	95
виконання курсового проекту (роботи)						
виконання контрольних робіт						
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	23	41	10	19	13	22
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	40	120	15	50	25	70
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	16	8	7	3	9	5
підготовка звітів з лабораторних робіт						
підготовка до екзамену	8	8			8	8
Форма семестрового контролю	Екзамен					

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття необхідних компетентностей, які допоможуть майбутнім фахівцям цілісно та комплексно вивчати закономірності формування та розвитку громадянського суспільства, розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні соціальні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання**:

- використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних зasad розвитку суспільства;
- знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування;
- знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;
- уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування;
- використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню та розвитку у студентів **компетентностей**:

загальних:

- здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність бути критичним і самокритичним, переосмислювати накопичений досвід;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність знаходити, обробляти, аналізувати інформацію з різних джерел.

фахових:

- здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.
- здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
- здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
- здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни характеризує таблиця 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

	Назви змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
ЗМ 1	ФІЛОСОФІЯ	16	2	
T 1.1	Філософія як наука. Предмет філософії і специфіка філософських проблем, їх зв'язок з фундаментальними питаннями людського буття. Світогляд, його структура та історичні типи. Особливості філософії у порівняння з міфом, релігією, науковою, мистецтвом. Структура філософського знання та функції філософії. Філософія і філософування, його софійний та епістемний способи.	2	0,5	1,2,4-7,11-17
T 1.2	Онтологія. Буття як філософська проблема. Основні форми буття. Проблема субстанції у філософії. Матеріалізм та ідеалізм. Матерія та її атрибути (рух, простір, час). Поняття ідеального, духу, душі і свідомості. Метафізика та діалектика як способи пояснення світу. Закони діалектики та їхнє методологічне значення.	2		1,2,4-7,11-17
T 1.3	Гносеологія. Пізнання як специфічна форма відношення людини до світу. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Проблема можливостей людського пізнання у філософії (позиції гносеологічного оптимізму, агностицизму та скептицизму). Рівні та форми пізнання. Емпіризм, раціоналізм, інтуїтивізм як гносеологічні напрямки. Проблема істини, її види та критерії у філософії. Істина і правда.	2		1,2,4-7,11-17
T 1.4	Філософська антропологія. Сутність людини. Співвідношення понять людина, індивід, індивідуальність, особистість. Основні концепції походження людини та філософський зміст даної дискусії. Практика як основа життєдіяльності людини. Цінності людського буття та їх роль в житті людини. Проблема свободи та відповідальності людини у філософії. Проблема життя, смерті, безсмертя та сенсу життя людини.	2	0,5	1,2,4-7,11-17
T 1.5	Соціальна філософія та філософія історії. Суспільство як система, його структура, функції та історичні форми. Матеріальне та духовне життя суспільства. Культура і цивілізація. Сутність історії, проблема її спрямованості та смислу. Рушійні сили та суб'єкт історичного процесу. Погляди на майбутнє суспільства та соціальне прогнозування.	2	0,5	1,2,4-7,11-17
T 1.6	Філософія античності, Середньовіччя та Відродження. Основні етапи розвитку філософського знання. Специфіка античної філософії та основні етапи її розвитку. Космоцентризм і антропоцентризм античної філософії. Теоцентризм середньовічної філософії. Зміст понять	2		1,2,4-8,10-17

	Назви змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	апологетика, патристика і схоластика, їхні представники. Основні риси філософії Відродження: антропоцентризм, гуманізм, пантейзм, секуляризація філософської теорії. Філософське підґрунтя Реформації.			
T.1.7	Філософія Нового часу час і сучасна філософія. Специфічні ознаки і теми філософії Нового часу. Ідея Просвітництва. І.Кант і його внесок у розв'язання філософських проблем. Діалектична філософія Г.Гегеля. Особливості сучасної філософії і ознаки некласичного філософування. Іrrаціоналізм філософських вчень А.Шопенгауера, Ф.Ніцше. З.Фройда. Екзистенціоналізм як філософський напрям. Філософія позитивізму, прагматизму і постмодерну.	2	0,5	1,2,4-8,10-17
T.1.8	Українська філософія. Специфіка та основні етапи розвитку української філософії. Основні концепти філософії Г.Сковороди. «Філософія серця» П.Юркевича. Філософські погляди І.Франка. Соціально-філософські теорії М.Драгоманова, Д.Донцова та В.Липинського.	2		1-10,12-15
ЗМ 2	ПОЛІТИКА	12	2	
T 2.1	Політика : поняття, природа та роль у розвитку суспільства. Політика: поняття та зміст. Роль та межі політики у розвитку суспільства. Структура та функції політики. Види політики та їх взаємозв'язок.	2		18-23, 27-29, 32
T 2.2	Політична влада та механізми її здійснення. Влада як наукова категорія. Політична влада : поняття та функції. Структура та ресурси політичної влади та її основи. Принципи організації та функціонування влади.	2	1	18-23, 27-29, 31-33
T 2.3	Політичне життя громадянського суспільства. Громадянське суспільство : поняття, генеза та концепції. Структура громадянського суспільства. Роль громадянського суспільства у формуванні та реалізації політики.	2		18-23, 27,28, 30, 31, 33
T 2.4	Політика та ідеологія. Поняття ідеології. Політична ідеологія як стрижень ідеологічної системи. Провідні політично-ідеологічні доктрини сучасності.	2	1	16-25, 28, 30
T 2.5	Етика політичної діяльності. Співвідношення політики та моралі. Моральні критерії політичної діяльності. Етика і політика.	4		18-23, 26-28, 30, 33
ЗМ 3	ПСИХОЛОГІЯ	16	2	
T 3.1	Психологія як наука. Визначення психології як науки. Предмет і завдання психології. Наукова та життєва психологія. Основні сучасні парадигми західної психологічної науки (біхевіоризм, гештальтпсихологія, психоаналіз, гуманістична психологія). Тенденції розвитку психологічних знань у вітчизняній науці.	2	0,5	35,36,39,42, 45
T 3.2	Принципи, методи, стан і структура сучасної психології. Основні методологічні принципи сучасної вітчизняної	2		36,37,39,41, 44

	Назви змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	психологічної науки (принцип детермінізму, принцип єдності психіки і діяльності, принцип розвитку, системно-структурний принцип, принцип відображення). Загальна характеристика методів психології (спостереження, експеримент, тести, аналіз продуктів діяльності, соціометрія, експертне оцінювання, опитування, тощо). Психологія в системі наук. Галузі психології.			46,49
T 3.3	Виникнення і становлення психіки. Організм і психіка. Ознаки психічного відображення. Рівні розвитку нервової системи у філогенезі. Форми поведінки організмів (біологічні форми реакції, інстинктивна поведінка, научіння, інтелектуальна поведінка). Типи поведінки (чутливість, інстинкт, інсайт, імпринтинг, спроби та помилки, звикання).	2	0,5	34,35,44,45, 47
T 3.4	Психологічна структура особистості. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Основні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Свідомість і підсвідомість особистості. Психологічний захист як прояв підсвідомості.	2		34,36,37,38, 40, 43,49
T 3.5	Розвиток особистості. Соціальні і біологічні умови психічного розвитку індивіда. Соціалізація особистості. Вікові властивості особистості. Стан здоров'я і психіки людини.	2	0,5	34,36,37,38, 41,43,45
T 3.6	Основні властивості особистості. Психічні процеси та властивості (відчуття, сприймання, пам'ять, увага, уява). Темперамент. Мислення. Поняття про коефіцієнт інтелекту.	2		34,38,40,42, 43
T 3.7	Діяльність і поведінка особистості. Основні положення психологічної теорії діяльності. Визначення тривожності особистості. Спряженість особистості. Психологічні аспекти прийняття рішень.	2	0,5	34,36,38,41, 42,43,45
T 3.8	Соціальні групи. Основні параметри групи. Класифікація груп. Закономірності функціонування малих груп. Функції спілкування. Соціально-психологічний клімат групи. Сумісність та спрацьованість. Психологія мас.	2		35,37,38,39, 42,43,44,50
ЗМ 4	СОЦІОЛОГІЯ	10	2	
T.4.1	Соціологія як наука. Визначення соціології як науки. Предмет і об'єкт соціології. Структура соціології. Функції соціології як науки. Зв'язок соціології з іншими науками та системою публічного управління.	2		53-56,59,60
T.4.2	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки Перші витоки соціологічних знань. Розвиток соціологічної думки в епоху середньовіччя. Соціологічні ідеї доби нового часу. Виокремлення соціології як окремої науки у XIX ст. Соціологія у XX ст. Тенденції розвитку сучасних соціологічних знань.	2	0,5	52-56, 59,61
T.4.3	Соціологічна думка України. Зачин соціологічного пізнання в Україні. Доба національно-культурного відродження та соціологічні ідеї	2		53-55,57,59- 61

	Назви змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	України. Становлення самостійного соціологічного дослідження на Україні. Розвиток вітчизняної соціології у післяжовтневий період. Розвиток сучасної української соціології. Українська соціологічна думка в еміграції.			
T.4.4	Соціологія особистості. Особистість в системі соціальних зв'язків. Особистість і проблеми соціалізації. Типи особистості у соціології. Соціальні зв'язки та соціальні відносини. Соціальна поведінка та соціальний контроль. Соціальні групи і класи	2	0,5	52-58, 60
T.4.5	Програма та основні методи соціологічного дослідження. Соціологічні дослідження: поняття, етапи, види. Програма соціологічних досліджень. Методи соціальних досліджень. Обробка та аналіз емпіричної інформації.	2		52,55,60-66
Разом:		54	8	

3.2 Теми та зміст практичних занять

Теми практичних занять наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Тематичний план практичних занять

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
ЗМ 1	ФІЛОСОФІЯ	16	2	
П 1.1	Філософія як наука. Предмет філософії і специфіка філософських проблем, їх зв'язок з фундаментальними питаннями людського буття. Світогляд, його структура та історичні типи. Особливості філософії у порівняння з міфом, релігією, наукою, мистецтвом. Структура філософського знання та функції філософії. Філософія і філософування, його софійний та епістемний способи.	2	0,5	1,2,4-7,11-17
П 1.2	Онтологія. Буття як філософська проблема. Основні форми буття. Проблема субстанції у філософії. Матеріалізм та ідеалізм. Матерія та її атрибути (рух, простір, час). Поняття ідеального, духу, душі і свідомості. Метафізика та діалектика як способи пояснення світу. Закони діалектики та їхнє методологічне значення.	2		1,2,4-7,11-17
П 1.3	Гносеологія. Пізнання як специфічна форма відношення людини до світу. Суб'єкт і об'єкт пізнання. Проблема можливостей людського пізнання у філософії (позиції гносеологічного оптимізму, агностицизму та скептицизму). Рівні та форми пізнання. Емпіризм, раціоналізм, інтуїтивізм як гносеологічні напрямки. Проблема істини, її види та критерії у філософії. Істина і правда.	2	0,5	1,2,4-7,11-17
П 1.4	Філософська антропологія.	2		1,2,4-7,11-17

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	Сутність людини. Співвідношення понять людина, індивід, індивідуальність, особистість. Основні концепції походження людини та філософський зміст даної дискусії. Практика як основа життєдіяльності людини. Цінності людського буття та їх роль в житті людини. Проблема свободи та відповідальності людини у філософії. Проблема життя, смерті, безсмертя та сенсу життя людини.			
П 1.5	Соціальна філософія та філософія історії. Суспільство як система, його структура, функції та історичні форми. Матеріальне та духовне життя суспільства. Культура і цивілізація. Сутність історії, проблема її спрямованості та смислу. Рушійні сили та суб'єкт історичного процесу. Погляди на майбутнє суспільства та соціальне прогнозування.	2		1,2,4-7,11-17
П 1.6	Філософія античності, Середньовіччя та Відродження. Основні етапи розвитку філософського знання. Специфіка античної філософії та основні етапи її розвитку. Космоцентрізм і антропоцентрізм античної філософії. Теоцентризм середньовічної філософії. Зміст понять апологетика, патристика і сколастика, їхні представники. Основні риси філософії Відродження: антропоцентрізм, гуманізм, пантеїзм, секуляризація філософської теорії. Філософське підґрунтя Реформації.		0,5	1,2,4-8,10-17
П 1.7	Філософія Нового часу час і сучасна філософія. Специфічні ознаки і теми філософії Нового часу. Ідея Просвітництва. І.Кант і його внесок у розв'язання філософських проблем. Діалектична філософія Г.Гегеля. Особливості сучасної філософії і ознаки некласичного філософування. Іrrаціоналізм філософських вчень А.Шопенгауера, Ф.Ніцше. З.Фройда. Екзистенціоналізм як філософський напрям. Філософія позитивізму.	2	0,5	1,2,4-8,10-17
П 1.8	Українська філософія. Специфіка та основні етапи розвитку української філософії. Основні концепти філософії Г.Сковороди. «Філософія серця» П.Юркевича. Філософські погляди І.Франка. Соціально-філософські теорії М.Драгоманова, Д.Донцова та В.Липинського.	2		1-10,12-15
ЗМ 2	ПОЛІТИКА	12	2	
П 2.1	Політика як соціальне явище. Походження політики, її сутність та зміст. Основні елементи політики та її функції. Види політики: економічна, соціальна, демографічна, культурна, екологічна. Внутрішня і зовнішня політика: поняття та співвідношення.	2		18-23, 27-29, 32
П 2.2	Політична влада та механізми її здійснення. Роль влади у політиці. Сутність політичної влади, концептуальні засади визначення та її функції. Структура і якості політичної влади. Види влади. Принципи організації і функціонування влади.	2	1	18-23, 27-29, 31-33
П 2.3	Основні політично-ідеологічні доктрини. Консерватизм. Лібералізм. Націоналізм. Соціал-демократія,	4		16-25, 28, 30

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	соціалізм та комунізм. Анархізм. Фашизм.			
П 2.4	Політика і мораль. Специфіка взаємодії моралі й політики. Моральні критерії політичної діяльності. Сутність політичної етики. Етика в політичних процесах українського суспільства.	4	1	18-23, 26-28, 30, 33
ЗМ 3	ПСИХОЛОГІЯ	16	3	
П 3.1	Психологія як наука. Визначення психології як науки. Предмет і завдання психології. Наукова та життєва психологія. Основні сучасні парадигми західної психологічної науки (біхевіоризм, гештальтпсихологія, психоаналіз, гуманістична психологія). Тенденції розвитку психологічних знань у вітчизняній науці.	2		35,36,39,42,45
П 3.2	Принципи, методи, стан і структура сучасної психології. Основні методологічні принципи сучасної вітчизняної психологічної науки (принцип детермінізму, принцип єдності психіки і діяльності, принцип розвитку, системно-структурний принцип, принцип відображення). Загальна характеристика методів психології (спостереження, експеримент, тести, аналіз продуктів діяльності, соціометрія, експертне оцінювання, опитування, тощо). Психологія в системі наук. Галузі психології.		1	36,37,39,41,44 46,49
П 3.3	Виникнення і становлення психіки. Організм і психіка. Ознаки психічного відображення. Рівні розвитку нервової системи у філогенезі. Formи поведінки організмів (біологічні форми реакції, інстинктивна поведінка, научіння, інтелектуальна поведінка). Типи поведінки (чутливість, інстинкт, інсайт, імпринтинг, спроби та помилки, звикання).	2	1	34,35,44,45,47
П 3.4	Психологічна структура особистості. Людина, індивід, особистість, індивідуальність. Основні теорії особистості. Психологічна структура особистості. Свідомість і підсвідомість особистості. Психологічний захист як прояв підсвідомості.	2		34,36,37,38,40 43,49
П 3.5	Розвиток особистості. Соціальні і біологічні умови психічного розвитку індивіда. Соціалізація особистості. Вікові властивості особистості. Стан здоров'я і психіки людини.	2		34,36,37,38,41 43,45
П 3.6	Основні властивості особистості. Психічні процеси та властивості (відчуття, сприймання, пам'ять, увага, уява). Темперамент. Мислення. Поняття про коефіцієнт інтелекту.	2	0,5	34,38,40,42,43
П 3.7	Діяльність і поведінка особистості. Основні положення психологічної теорії діяльності. Визначення тривожності особистості. Спрямованість особистості. Психологічні аспекти прийняття рішень.	2		34,36,38,41,42 43,45
П 3.8	Соціальні групи. Основні параметри групи. Класифікація груп. Закономірності функціонування малих груп. Функції спілкування. Соціально-психологічний клімат групи. Сумісність та спрацьованість. Психологія мас.	2	0,5	35,37,38,39,42 43,44,50

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
ЗМ 4	СОЦІОЛОГІЯ	10	3	
П 4.1	Соціологія як наука. Визначення соціології як науки. Предмет і об'єкт соціології. Структура соціології. Функції соціології як науки. Зв'язок соціології з іншими науками та системою публічного управління.	2		53-56,59,60
П 4.2	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки Перші витоки соціологічних знань. Розвиток соціологічної думки в епоху середньовіччя. Соціологічні ідеї доби нового часу. Виокремлення соціології як окремої науки у XIX ст. Соціологія у XX ст. Тенденції розвитку сучасних соціологічних знань.	2	2	52-56, 59,61
П 4.3	Соціологічна думка України. Зачин соціологічного пізнання в Україні. Доба національно-культурного відродження та соціологічні ідеї України. Становлення самостійного соціологічного дослідження на Україні. Розвиток вітчизняної соціології у післяжовтневий період. Розвиток сучасної української соціології. Українська соціологічна думка в еміграції.	2		53-55,57,59-61
П 4.4	Соціологія особистості. Особистість в системі соціальних зв'язків. Особистість і проблеми соціалізації. Типи особистості у соціології. Соціальні зв'язки та соціальні відносини. Соціальна поведінка та соціальний контроль. Соціальні групи і класи	2	1	52-58, 60
П 4.5	Програма та основні методи соціологічного дослідження. Соціологічні дослідження: поняття, етапи, види. Програма соціологічних досліджень. Методи соціальних досліджень. Обробка та аналіз емпіричної інформації.	2		52,55,60-66
Разом:		54	10	

3.3 Завдання для самостійної роботи студента

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення, наведено у таблиці 4.

Таблиця 4 – Матеріал, що виноситься на самостійне вивчення

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
ЗМ 1	ФІЛОСОФІЯ	10	30	
T 1.1	Філософія як наука. Світоглядна специфіка філософського знання. Філософія в системі культури. Загальноцивілізаційне та національне у філософії. Філософія як методологія наукового пізнання.	1	4	1,2,4-7,11-17
T 1.2	Онтологія Буття і небуття. Буття світу і людини. Культурний простір і час як форми буття людини. Діалектика та її розвиток. Альтернативи діалектики. Закони і принципи метафізики.	1	3	1,2,4-7,11-17

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	Проблема свідомості у філософії.			
T 1.3	Гносеологія. Людина і пізнання. Основні гносеологічні напрямки. Істина і життєва правда. Проблема критеріїв істини у сучасній філософії. Практика в системі категорій сучасної філософії.	1	3	1,2,4-7,11-17
T 1.4	Філософська антропологія. Людське існування та його сенс. Гідність і честь як філософські категорії. Ідеал людяності і цінності людського життя. Аксіологія – філософія цінностей. Практика як основа життедіяльності людини. Уявлення про досконалу людину в різних культурах.	1	3	1,2,4-7,11-17
T 1.5	Соціальна філософія та філософія історії. Суспільство як самоорганізуюча система. Поняття і предмет філософії історії. Лінійні і циклічні моделі історії. Цивілізаційна і формаційна концепції суспільного розвитку. Ідея кінця історії. Футурологія і сценарії розвитку людської цивілізації.	1	3	1,2,4-7,11-17
T 1.6	Філософія античності, Середньовіччя та Відродження. Особливості східного і західного типів філософування. Тлумачення картини світу в античній натурфілософії. Філософія людини Сократа. Ідеалістична система Платона. Вчення про форми Арістотеля. Августин Блаженний – засновник християнської антропології. Тома Аквінський – систематизатор античної і середньовічної філософії. Ренесансний характер філософії Н.Макіавеллі.	1	3	1,2,4-8,10-17
T 1.7	Філософія Нового часу час і сучасна філософія. Сучасне значення філософських ідей європейського Просвітництва. Концепція нової емпіричної науки Ф.Бекона. Просвітницькі теорії суспільного договору (Т.Гоббс, Дж.Локк, Ж.-Ж.Руссо). Діалектичний метод Г.Гегеля. Концепція людини та її свободи у філософії екзистенціоналізму. Феноменологія і герменевтика як філософські вчення. Тлумачення буття у філософії постmodерну.	1	3	1,2,4-8,10-17
T 1.8	Українська філософія. Кордоцентрізм як риса української філософії. Антропоцентрізм та україноцентрізм філософії Т.Шевченка. «Хутірська філософія» П.Куліша. Соціально-філософські погляди та історіософія М.Грушевського. Філософські погляди М. Шлемкевича та В. Яніва. Основні напрацювання української філософії на межі ХХ – ХХІ століть.	1	3	1-10,12-15
T 1.9	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	2	5	1-17
ЗМ 2	ПОЛІТИКА	10	30	
T 2.1	Політика : поняття, природа та роль у розвитку суспільства. Політика: поняття та зміст. Роль та межі політики у розвитку суспільства. Структура та функції політики. Види політики та їх взаємозв'язок.	2	5	18-23, 27-29, 32
T 2.2	Політична влада та механізми її здійснення.	2	5	18-23, 27-29,

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	Влада як наукова категорія. Політична влада : поняття та функції. Структура та ресурси політичної влади та її основи. Принципи організації та функціонування влади.			31-33
T.2.3	Політичне життя громадянського суспільства. Громадянське суспільство : поняття, генеза та концепції. Структура громадянського суспільства. Роль громадянського суспільства у формуванні та реалізації політики.	2	5	18-23, 27,28, 30, 31, 33
T.2.4	Політика та ідеологія. Поняття ідеології. Політична ідеологія як стрижень ідеологічної системи. Провідні політично-ідеологічні доктрини сучасності.	1	4	16-25, 28, 30
T.2.5	Етика політичної діяльності. Співвідношення політики та моралі. Моральні критерії політичної діяльності. Етика політика.	1	4	18-23, 26-28, 30, 33
T.2.6	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	2	7	18-33
ЗМ 3	ПСИХОЛОГІЯ	10	30	
T 3.1	Психологія як наука. Основні сучасні парадигми західної психологічної науки (біхевіоризм, гештальтпсихологія, психоаналіз, гуманістична психологія). Тенденції розвитку психологічних знань у вітчизняній науці.	2	5	35,36,39,42,45
T 3.2	Психологічна структура особистості. Свідомість і підсвідомість особистості. Психологічний захист як прояв підсвідомості.	2	5	34,36,37,38, 40, 43,49
T 3.3	Розвиток особистості. Соціальні і біологічні умови психічного розвитку індивіда. Соціалізація особистості. Вікові властивості особистості. Стан здоров'я і психіки людини	2	5	34,36,37,38, 41,43,45
T 3.4	Основні властивості особистості. Психічні процеси та властивості (відчуття, сприймання, пам'ять, увага, уява). Темперамент. Мислення. Поняття про коефіцієнт інтелекту.	1	4	34,38,40,42, 43
T 3.5	Соціальні групи. Основні параметри групи. Класифікація груп. Закономірності функціонування малих груп. Функції спілкування. Соціально-психологічний клімат групи. Сумісність та спрацьованість. Психологія мас.	1	4	35,37,38,39, 42,43,44,50
T 3.6	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	2	7	34-50
ЗМ 4	СОЦІОЛОГІЯ	10	30	
T 4.1	Виникнення і становлення соціології як самостійної науки Виокремлення соціології як окремої науки у XIX ст. Соціологія у XX ст. Вчення О.Конта, Г.Спенсера, Е.Дюркгейма, Дж.Міля, П.Сорокіна, М.Вебера.	2	10	51-56, 59,61
T 4.2	Соціологічна думка України. Соціологічні доробки М.Драгоманова, С.Подолинського, М.Зібера, М.Ковалевського, С.Дністрянського.	2	10	53-55,57,59-61
T 4.3	Соціологія особистості.	1	6	52-58, 60

	Назви змістових модулів (ЗМ), практичних занять (П)	Обсяг годин		Література відповідного модулю
		ДФН	ЗФН	
	Типи особистості у соціології за визначенням українських дослідників. Важливість соціальної поведінки та соціального контролю для громадськості та органів публічного управління.			
T 4.4	Програма та основні методи соціологічного дослідження. Розробка та реалізація програми та одного з методів соціологічних досліджень. Проведення соціологічних досліджень. Обробка та аналіз емпіричної інформації.	3	12	52,55,60-66
T 4.5	Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	2	2	51-66
Разом:		40	120	

4 НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Змістовий модуль «ФІЛОСОФІЯ»

4.1.1 Основна література

1. Андрющенко В.П., Волинка Г.І., Мозгова Н.Г. та ін. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2009. 368 с.
2. Горлач М.І., Кремень В.Г. та ін. Основи філософських знань: Підручник. Київ: Центр учебової літератури, 2008. 1027 с.
3. Горський В., Кислюк К. Історія української філософії: Підручник. - К. Либідь, 2004. 488 с
4. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник. – Львів: Магнолія плюс, 2006, 2018. 504 с.
5. Подольська Є.А. Філософія: Підручник. – Київ: ЦНЛ, 2006. 704 с.
6. Сілаєва Т.О., Гнасевич Н.В., Орендарчук Г.О., Сокол З.С. Філософія: Навч. посібник. Тернопіль: Астон, 2008. 360 с.
7. Скотний В.Г. Філософія: історичний і систематичний курс.Київ: Знання України,2005. 576 с.

4.1.2 Додаткова література

8. Буслинський В.А. Історія філософії: Навчальний посібник. – Львів: Новий світ – 2000, 2007. 220 с.
9. Возняк С., Голянич М., Москаленко Ю. Філософська думка України: імена та ідеї. Івано-Франківськ: Плей, 2003. 136 с.
10. Історія філософії. Словник / ред. Ярошовця В. К.: Знання України, 2006. 1200 с.
11. Предмет і проблематика філософії / ред. Скринника М. Львів: ЛБІ НБУ, 2001. 485 с.
12. Філософський енциклопедичний словник. К.: Абрис, 2002. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shynkaruk_Volodymyr/Filosofskyi_entsyklopedychnyi_slovnyk.pdf

4.1.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

13. Данильян О.Г., Тараненко В.М. Основи філософії URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/4%20KURS/4/1/001start.htm

14. Киричок О.Б. Філософія: Підручник. Полтава: РВВ ПДАА, 2010. 381 с. URL: https://www.umsa.edu.ua/storage/kf_filosof/files/6oT7nwlcLkZyC3ZHNzJiY3pCdIpyB6hP2Yij8SN.pdf
15. Філософія: Навчальний посібник / А.А. Буслінський, П.І. Скрипка, В.Ю. Алексєєв, Л.М. Кусок. URL: <http://ellib.org.ua/books/philosofy/fill/index.html>
16. Філософія: Мультимедійний навчальний посібник / НАВС України. URL: <https://arm.naiau.kiev.ua/books/filosofia-30012017/info/slovnyk.html>
17. Чумаков А.Н. Хрестоматія з філософії. 2015. URL: https://stud.com.ua/42184/filosofiya/hrestomatiya_z_filosofiyi

4.2 Змістовий модуль «ПОЛІТИКА»

4.2.1 Основна література

18. Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. Загальна теорія політики : навч. посіб.. Київ : Вид. дім «Кондор», 2017. 226 с. URL : <https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/31677/1/10.pdf>
19. Пірен М. І. Публічна політична діяльність : навч. посіб. Київ : НАДУ, 2009. 288 с. URL : http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/e21b5d48-51e8-4053-b0a0-cff2a0321ee7.pdf
20. Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. Київ : Парлам. вид-во, 2011. 808 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Levenets_Yuriii/Politychna_entsyklopediia.pdf
21. Політологія для вчителя : навч. посіб. для студ. пед. ВНЗ / за заг. ред. К. О. Ващенка, В. О. Корнієнка. Київ, 2011. 406 с. URL : <http://kornienko.vk.vntu.edu.ua/file/615375c0d9aec1ae0695fb2daa2ed5da.pdf>
22. Політологія : підручник. Вид. 3-те, перероб., доп. / за ред. О. В. Бабкіної. В. П. Горбатенка. Київ: Академія, 2010. 568 с. URL : <https://studfile.net/preview/1862634/>
23. Шляхтун П. П. Політологія: теорія та історія політичної науки. Київ: Центр уч. літ-ри, 2010. 500 с. URL : <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-52.html>

4.2.2 Додаткова література

24. Мігул І. Політичні ідеології: порівняльний аналіз. Київ : Укр. перспектива, 1997. 52 с.
25. Націоналізм: антологія / Упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. Київ : Смолоскип, 2000. 872 с.
26. Мазуренко С. А. Політика та мораль : відмінності та можливість сумісності. *Гілея* (науковий вісник) : Зб. наук. праць. Київ, 2010. 42 (12). С. 546–561. URL : <http://gileya.org/index.php?ng=library&cont=long&id=58>
27. Публічна політика : навч. посіб. / авт. кол.: С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін.; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2016. 340 с.
28. Сучасна політична лексика : енциклопед. словник-довідник / за наук. ред. Хоми Н. М. Львів: “Новий Світ-2000”, 2015. 396 с. URL : <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/12/.pdf>

4.2.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

29. Верховна Рада України : Офіційний вебпортал парламенту України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
30. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України : вебсайт. URL : <https://ipied.gov.ua/>
31. Національний інститут стратегічних досліджень : вебсайт. URL : <https://niss.gov.ua/>
32. Президент України. Офіційне інтернет-представництво URL : <https://www.president.gov.ua/>
33. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова : вебсайт. URL : <https://razumkov.org.ua/>

4.3 Змістовий модуль «ПСИХОЛОГІЯ»

4.3.1 Основна література

34. Дзвінчук Д.І. Психологічні основи ефективного управління: навч. посібник. К.: Нічлава, 2000. 278 с.
35. Загальна психологія : підручник / О. В. Скрипченко, В. Долинська, З. В. Огороднійчук. К. : Либідь, 2005. 464 с.
36. Макарова, Л. Л. Загальна психологія : навч. посіб. / Л. Л. Макарова, В. М. Синельніков. К. : Центр навчальної літератури, 2005. 200 с.
37. Максименко, С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. / С. Д. Максименко. 2-ге вид., перероб. та доп. К. : ЦУЛ, 2004. 272 с.
38. Орбан-Лембрік, Л. Е. Соціальна психологія. В двох книгах: підручник.– К. : Либідь, 2004. 576 с.
39. Хабайлюк, В. В. Психологія: конспект лекцій / В. В. Хабайлюк. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. 108 с.
40. Психологія : підручник / Трофімов Ю.Л., ред. З 3-е вид., стереотип. К. : Либідь, 2001. 560 с.

4.3.2 Додаткова література

41. Психологія : навч. посіб. / Винославська О.В., ред. К. : Фірма "ІНКОС", 2005. 352 с.
42. Корольчук М.С., Крайнюк В.М., Марченко В.М. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За заг.ред.М.С.Корольчука. К.: Ельга, Ніка-Центр, 2010. 320 с.
43. Москалець В.П. Психологія особистості [текст] навчальний посібник. К.: «Центр учебової літератури», 2013. 416 с.
44. Основи психології: Підручник / За заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – К.: Либідь, 1995. – 632 с.
45. Психологія: підручник / Ю.Л.Трофімов, В.В. Рибалка, П.А.Гончарук та ін..; за ред. Ю.Л.Трофімова. – 2-е вид.стереотип. – К.:Либідь, 2000. – 558 с.

4.3.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

46. Інститут психології ім.Г.С.Костюка АПН України URL: <http://psychology-naes-ua.institute/>
47. Журнал «Психологія і особистість». URL: <http://psychpersonality.inf.ua/>
48. Психологічні сайти URL: <http://psychologiya.com.ua/psixologicheskie-sajty.html>
49. Центр психології і психотерапії URL: <http://psychologist.com.ua>
50. Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи URL: <http://psyua.com.ua/>

4.4 Змістовий модуль «СОЦІОЛОГІЯ»

4.4.1 Основна література

51. Курчаба Т. Соціологія : навч.-метод. посіб. Львів: ПП Сорока, 2015. 183 с.
52. Соціологія : підручник / за заг. ред. В. П. Андрушенка, М. І. Горлача. Харків ; Київ, 1998 624 с.
53. Соціологія : підручник / за ред. В. Г. Городяненка. 3-те вид., перероб., допов. Київ : Академія, 2008. 542 с.
54. Соціологія : підручник /за ред. В. М. Пічі. Вид. 4-те, випр. Львів : Новий Світ, 2008. 291 с.
55. Соціологія : підручник / М. П. Требін, В. Д. Воднік, Г. П. Клімова та ін. ; за ред. М. П. Требіна. Х. : Право, 2010. 224 с.

4.4.2 Додаткова література

56. Барвінський А. О. Соціологія. Курс лекцій / А. О. Барвінський. Київ : ЦНЛ, 2005. 327 с
57. Примуш М. В. Загальна соціологія : навч. посіб. / М. В. Примуш. Київ : Професіонал, 2004. 590 с.
58. Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія та методологія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії : навч. посіб. / Є. В. Сірий. Вид. 3-те, випр. і доп. Київ : Атіка, 2009. 491 с.
59. Танчин І. З. Соціологія : навч. посіб. / І.З. Танчин. 3-те вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2008. 351 с.
60. Юрій М. Ф. Соціологія : підручник / М. Ф. Юрій. Київ : Кондор, 2009. 287 с.

4.4.3 Інформаційні ресурси в Інтернеті

61. Інститут соціології НАУ України URL: <https://i-soc.com.ua/>
62. Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова URL: <https://razumkov.org.ua/>
63. Центр «Соціальний моніторинг» URL: <https://smc.org.ua/ru/>
64. Центр соціальних та маркетингових досліджень «SOCIS» URL: <https://socis.kiev.ua/ua/>
65. Фонд «Демократичні ініціативи» ім.І.Кучеріва URL: <https://dif.org.ua/>

5 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Зразок схеми нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль «ФІЛОСОФІЯ»	
Контроль теоретичних знань (8 практичних * 5 балів)	40
Самостійна робота (2*10 балів)	20
Модульна контрольна робота	40
	всього
	100
Змістовий модуль «ПОЛІТИКА»	
Контроль теоретичних знань (6 практичних * 5 балів)	30
Самостійна робота (2*15 балів)	30
Модульна контрольна робота	40
	всього
	100
Змістовий модуль «ПСИХОЛОГІЯ»	
Контроль теоретичних знань (8 практичних * 5 балів)	40
Самостійна робота (2*10 балів)	20
Модульна контрольна робота	40
	всього
	100
Змістовий модуль «СОЦІОЛОГІЯ»	
Контроль теоретичних знань (5 практичних * 5 балів)	25
Самостійна робота (2 по 20 і 15 балів)	35
Модульна контрольна робота	40
	всього
	100
Розраховується середнє арифметичне по всіх змістових модулях	
	100

Оцінка з дисципліни «Основи суспільствознавства» виставляється студенту відповідно до чинної шкали оцінювання, що наведена нижче (табл. 6).

Остаточне оцінювання іспиту з дисципліни проводиться відповідно до вимог чинного Положення «Про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

У разі плагіату при виконанні завдання (есе, модульна контрольна робота та ін.) здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

Таблиця 6 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Національна	Університетська (в балах)	ECTS	Визначення ECTS	Рекомендована система оцінювання
Відмінно	90-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100 (відмінно)
Добре	82-89	B	Дуже добре - вище середнього рівня з кількома помилками	75-89 (добре)
	75-81	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	
Задовільно	67-74	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	60-74 (задовільно)
	60-66	E	Достатньо - виконання задовільняє мінімальні критерії	
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно - потрібно попрацювати перед тим, як отримати залік або складати екзамен	35-59 (незадовільно із можливістю повторного складання екзамену)
	0-34	F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота	